	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ		Број:
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ		10/12-1
			Датум: 16.03.2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Наталија Јовановић, редовни професор
2. Др Драгана Захаријевски, редовни професор
3. Др Сузана Марковић Крстић, доцент

2. Одлука Већа департмана број 10/12-7 од 08. јула 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Јована Небојша Дојчиновић
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер предметне наставе

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Ефекти програма „Школа без насиља“ на сузбијању насилничког понашања

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

У мастер раду је теоријски и емпиријски анализиран проблем насилничког понашања ученика основне школе и приказани су резултати истраживања ефеката програма „Школа без насиља“ на смањење насилничког понашања ученика. Емпиријско истраживање је спроведено у две основне школе општине Алексинац: „Јован Јовановић Змај“ (Алексиначки Рудници) и „Стојан Живковић Столе“ (Трњане) које су учеснице пројекта „Школа без насиља“. Подаци који се односе на школско насиље у овим школама, компаративном анализом су упоређени са подацима о школском насиљу у ОШ „Вожд Карађорђе“ (Алексинац). Циљ овог рада је утврђивање ефикасности програма „Школа без насиља“ у превенцији и смањивању вршњачког насиља у основним школама, као и упознавање са врстама и испољавањем насилничког понашања ученика, како би се развили што бољи програми за превенцију сваког облика насилничког понашања ученика. Анализом садржаја докумената из пројекта „Школа без насиља“, кандидаткиња је покушала да утврди позитивне мере превенције и интервенције које су имале ефекте на смањење насилничког понашања ученика и смањење школског насиља.

Мастер рад кандидаткиње Јоване Дојчиновић урађен је на 80 страница текста и садржи: *Резиме* (на српском и енглеском језику), *Увод* (4–5), *Теоријски оквир* (6–55), *Методолошки оквир* (56–58), *Анализу резултата истраживања* (59–68), *Закључак* (69–71), *Литературу* (71–72) и *Прилоге* (73–80). Литература садржи 39 библиографских јединица. У раду су 24 табеле, 7 графика и 6 сликовних приказа анализираних података.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

У уводном делу кандидаткиња је указала на значај истраживања проблема школског насиља, насиља међу ученицима, као социјално неприхватљивог модела понашања и на значај превенције овог проблема. Кандидаткиња је пошла од идеје да кроз сагледавање ефеката програма „Школа без насиља“ трага за пожељним превентивним мерама за сузбијање школског насиља; указала је на значај програма и покушала да препозна његове позитивне ефекте у оним школама у којима се овај програм спроводио. Контролни узорак била је једна школа у којој програм није спроведен, а све три школе су на територији општине Алексинац.

У *Теоријском оквиру* кандидаткиња се бави појмовним одређењем насиља, школског насиља. Потом представља врсте насиља, сагледава улогу ученика у процесу насиља, ученике као жртве насиља, ученике као насилнике и посматраче насиља. У контексту сагледавања проблема, кандидаткиња представља факторе који утичу на појаву насиља у школи. У раду је приказана и распрострањеност школског насиља у свету. У теоријском делу је представљен и програм „Школа без насиља“ који се спроводи у оквиру сарадње UNICEF-а у Србији, Министарства просвете Републике Србије и Института за психолошка истраживања Филозофског факултета у Београду. Представљене су три школе, две у којима се спроводио програм „Школа без насиља“ и једна школа у којој се овај програм није спроводио.

Методолошки оквир истраживања је део мастер рада у којем кандидаткиња дефинише предмет, циљ и задатке, потом, хипотезе истраживања и значај истраживања. Уз објашњење метода и техника истраживања, дефинисан је узорак, ток истраживања и начин анализе прикупљених података. Узорак је потпун, обухваћено је 1067 ученика: ОШ „Јован Јовановић Змај“ (284), ОШ „Стојан Живковић Столе“ (133) и у ОШ „Вожд Карађорђе“ (650).

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Анализа резултата истраживања је део рада у којем је мастеранткиња извршила анализу у односу на постављене хипотезе. Анализирани су: учесталост и врсте насиља присутне у три школе које су обухваћене истраживањем, карактеристике деце која трпе насиље, деце која врше насиље, ефекати примењеног програма за спречавање насиља у школи „Школа без насиља“. Истраживањем је утврђено да је велики број ученика из приградске (Алексиначки Рудници 74,4%) и сеоске школе (Трњане 58%) доживео бар једном насиље у школи последња 3 месеца. При томе је уочена велика разлика да су ученици из руралних средина у значајно већем проценту изјаснили да су били изложени школском насиљу, него ученици из централне градске школе (10,92%), која није била обухваћена програмом „Школа без насиља“. То што су ученици у школама у којима је реализован

програм „Школа без насиља“ у значајно већем броју изјаснили да су доживели бар једном насиље, кандидаткиња објашњава да је резултат подизања свести о препознавању школског насиља. Кандидаткиња је, на основу вођеног интервјуа, дошла и до података да у педагошко-психолошким службама школа не постоји стандардизована методологија за пријављивање и процесуирање различитих врста школског насиља, од којих се неке региструју као „шала“. Програм „Школа без насиља“ даје смернице за стандардизацију протокола препознавања и регистравања свих облика насилног понашања, што је од великог значаја за превенцију школског насиља.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У реализацији истраживања коришћена је метода теоријске анализе и метода анализе садржаја докумената стручних служби школа, педагошко-психолошких служби испитиваних школа. Подаци су прикупљени техником вођеног интервјуа са унапред конципираним питањима на која су саговорници давали одговоре отвореног типа. Оцена је да је кандидаткиња успела да методолошки солидно представи резултате сопственог истраживања доследно теоријском оквиру истраживања.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад је урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Рад садржи све потребне делове: теоријски, методолошки, анализу резултата истраживања и закључак.

Научни допринос овог рада је у отварању, истраживању, анализи и интерпретацији проблема школског насиља. Испитивање присутности насиља у школама, појавних облика, учесталости насиља међу вршњацима у основним школама је од огромног друштвеног значаја и значаја за конкретну заједницу каква је општина Алексинац. Провера ефеката програма „Школа без насиља“ је од кључног значаја за развијање превентивних програма и смањење школског насиља. Посебан допринос огледа се у томе што је урађено упоређивање школа које су биле обухваћене програмом „Школа без насиља“ и школе која није била у овом програму.

Сигурно је да се ово истраживање могло обавити на већем узорку, уз примену квантитативне и квалитативне анализе испољавања школског насиља, уз укључивање већег броја школа које би биле контролни узорак, али и овај ниво анализе је, свакако, од велике користи за сагледавање овог великог друштвеног проблема.

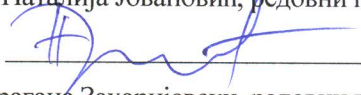
Процена је да рад задовољава стандарде мастер рада и да може бити предмет јавне одбране.

VI ПРЕДЛОГ:

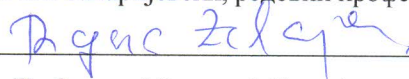
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже: **да се мастер рад прихвати а кандидаткињи одобри јавна одбрана.**

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Наталија Јовановић, редовни професор

Др Драгана Захаријевић, редовни професор

Др Сузана Марковић Крстић, доцент

